

Отбасын жоспарлау орталығы – орасан мүмкіндік 2-бет

Саябақтар салтанаты артады 3-бет

Түлектері туған жерді түлеткен 4-бет

ОРТАЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН

1931 жылдың 4 қазанынан бастап шығады

ҚАЗДАУЫСТЫ ҚАЗЫБЕК БИ: СӨЗДІҢ АТАСЫ – БІРЛІК, АНАСЫ – ШЫНДЫҚ

ҚАРАФАНДЫ ОБЛЫСТЫҚ ҚОФАМДЫҚ - САЯСИ ГАЗЕТИ

www.ortalyq.kz www.instagram.com/ortalyq.kz/

СЕЙСЕНБІ, 20 МАУСЫМ, 2023 ЖЫЛ №68 (23 244)

www.facebook.com/ortalyq.kz/ info@ortalyq.kz

ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛТАЙ

«Әділетті Қазақстанды Адал азаматтар құрады»

Алғашқы құрылтай былтыр маусымда ұлт ұясы – Ұлытауда өткені мәлім. Сол жерде Мемлекет басшысы екінші құрылтайды ер түріктің бесігі болған Түркістанда ұйымдастыруды ұсынып еді. Өткен демалыс күндері қоғам қайраткерлері мен Парламент депутаттары, қоғамдық кеңес мүшелері, ғалымдар мен сарапшылар Түркістанда өткен екінші Ұлттық құрылтайға жиналды. Екі күнге созылған басқосуда елдегі өзекті мәселелер талқыланды. Жиналғандар ой-пікірлерін білдіріп, ұсыныстарын ортаға салды.

Жансая ОМАРБЕК, «Ortalyq Qazaqstan»

«Ұлттық құрылтай той емес»

Ұлттық құрылтайда Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Әділетті Қазақстан – Адал азамат» тақырыбында сөз сөйледі. «Ұлттық құрылтай бұл – арқаны кеңге салып отыратын жиын емес. Сән-салтанатпен өткізетін той да емес. Бабаларымыз маңызды шешім қабылдағанда немесе елге қатер төнген сын сағатта құрылтай шақырған» деп, жиын маңызы туралы сөз басында бірден айтты.

Президенттің айтуынша, Ұлттық құрылтай – халқымызды ортақ мақсатқа ұйыстыратын бірегей құрылым.

– Мен былтыр наурыздағы Жолдауымда осы құрылтайды шақыру туралы бастама көтердім. Бұл қадам қоғамдық диалогты нығайта түсу үшін жасалды. Сондай-ақ, мұнда ұлттың болашағына ықпал ететін елдік мәселелер талқыланады, – деп атап өтті.

Мемлекет басшысы Ұлытау төріндегі алғашқы құрылтайдан бері өткен бір жылда елімізде конституциялық реформа жасалғанын атап өтті. Өз кезегінде бұл өзгерістер еліміздің алдағы жылдарға арналған бағыт-бағдарымызды айқындап берді.

– Қазақстан осыдан 2-3 жыл бұрынғы, тіпті, бір жыл бұрынғы қалпынан айтарлықтай өзгерді. Біз аз уақытта зор серпіліс жасадық. Бұған ынтымақ-бірліктің және сындарлы қоғамдық диалогтың арқасында қол жеткіздік, – деді Мемлекет басшысы. Дегенмен, Әділетті Қазақстанды құру

министрлер мен әкімдердің ғана міндеті емес екенін де айтты. Оған бүкіл қоғам болып жұмылу керек екенін де ескертті. – Ал, түпкі мақсатқа жету үшін саяси-экономикалық реформа жасау жеткіліксіз. Ең бастысы, әр азаматтың сана-сезімі жаңғыруы қажет. Халқымыздың дүниетанымы және өмірлік ұстанымдары өзгеруге тиіс. Әйтпесе, басқа реформаның бәрі бекер, – деді ол.

Геосаяси қауіп сейілер емес

Президент геосаяси жағдайға тоқталып, әлемде болып жатқан жағдайларға алаңдау-

шылық білдіретінін жеткізді. Және осы кезең Қазақстан халқының біртұтастығын талап ететінін айтты.

– Біз қазір халықаралық ахуалдың бұрын-соңды болмаған деңгейде шиеленіскеніне куә болып отырмыз. Кейбір ірі елдер өзіне қажетті күн тәртібін басқаларға тауға, оларды өз талабына икемдеуге тырысады. Бір-біріне мүлдем қайшы келетін түрлі идеялар мен ұстанымдар қақтығысы белең алды. Бұл қақтығыс геосаясатта немесе экономикада ғана болып жатқан жоқ. Тіпті, мәдениет пен руханиятты, құндылықтар жүйесін, басқаша айтқанда, идеология саласын да шарпуда. Мұның бәрі тұтас мемлекеттердің және халықтардың қауіпсіздігіне зор кесірін тигізуі мүмкін. Халықаралық ахуалдың беталысы көңіл көншітпейді. Сондықтан, Қазақстан Республикасы бұрын-соңды болмаған деңгейде біртұтас болуы керек, – деп қадап айтты.

Ол үшін не істемек керек? Бұл сауалдың жауабын да Президент өзі айтты. Оның айтуынша, «қолға алған саяси-экономикалық реформаларды қоғамдағы терең әлеуметтік-мәдени өзгерістермен қатар іске асыруымыз керек».

– Біз алға үздіксіз қадам басуымыз керек. Елді дамытуға кедергі келтіретін нәрсенің бәрінен арылып, құндылықтарымызды нығайта түсуіміз қажет. Сонда ғана ұлттың жаңа сапасын қалыптастырамыз, сан ғасырлық мемлекеттілігіміздің тұғырын бекемдейміз. Олай болмаса, даму көшіні соңында қалып, ақырында құрдымға кетеміз, – деді. Бұл жолда отаншыл, жасампаз, батыл, дарынды, білімді, озық әрі еңбеккер жандарға аға буын ретінде еңбеккерлік, іскерлік сияқты құндылықтарды үлгі көрсету арқылы дәрiптeу керектігін де айтты.

– Отаншылдық, адамгершілік, білімпаздық, нағыз маман болу, үнемшілдік, еңбеккерлік, ел мен жерге жанашырлық сияқты асыл қасиеттер бәрінен биік тұруға тиіс. Осындай ізгі қасиеттің бәрін бойына сіңірген жанды Адал азамат деген бір ауыз сөзбен сипаттауға болады. Шын мәнінде, біз айтып жүрген Әділетті Қазақстанды Адал азаматтар құрады. Бұл – бір-бірімен өте тығыз байланысты ұғымдар. Отанға, отбасына адалдық – парасаттылық пен адамгершіліктің белгісі.

Адал еңбек етіп, адал табыс тапқан адам жетістікке жетеді, құрметке ие болады. Ұлы Абай «Адал еңбекпен мал іздемек – арлы адамның ісі» деген. Ал, арлы адам әділетсіздік жасамайды. Әр салада адалдық басты орында тұрса, әділ қоғам орнайды. Жемқорлыққа жол берілмейді, ел мүддесіне сай шешім қабылданады. Бір сөзбен айтсақ, қоғамдағы ізгіліктің бәрі адалдықтан бастау алады. Ендеше, Әділетті Қазақстан және Адал азамат ұғымдары ел тірегі болатын егіз құндылық ретінде әрдайым қатар тұруға тиіс, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Әділетті Қазақстанды құру үшін әрбір отандасымыз адал азамат болуға ұмтылуы керек. Президент ұлттық бірегейлігімізді нығайтып, еліміздің жаңа құндылықтарын орнықтыру мақсатында сегіз бағытты алға тартты.

Мәселе – көп, тапсырма – сегіз

Әуелгісі – ұлттық нышандарды жетілдіру. Қасым-Жомарт Тоқаев мемлекеттік нышандарды жетілдіруді тапсырып, олардан бірегей ұлттық кодымыз айқын көрініп тұруы тиіс екенін айтты.

– Мемлекеттік нышандарды жетілдіру қажет. Қазір кез келген елдің ықпалды болуына ұлттық брендтің әсері мол. Сондықтан, оның танымалдығын арттыра түсу керек. Ол үшін бірыңғай дизайн-кодты, ортақ стандартты сақтау өте маңызды. Нышандарымыз бірегей ұлттық кодымызды нақты әрі айқын көрсетуі керек, – деді Президент.

Мемлекет басшысы алдымен аймақтардың және қалалардың танбасының мазмұны мен пішіні әркелкілігіне қатысты қоғамда көп сын айтылатынын, сол үшін оларды бірыңғай үлгіге келтіру керектігін айтты. Сонымен бірге мемлекеттік марапаттар жүйесін халықтың жанына жақын әрі түсінікті етіп жасауды, орден-медальді жұрт көңілінен шығатындай, терең мағыналы әрі ерекше болуын тапсырды.

– Шын мәнінде, ұлттық идеология осындай маңызды шешімдер арқылы қалыптасады, – деп атап өтті.

► 2-бет

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАН!

2023 жылдың II жартыжылдығына арналған «Ortalyq Qazaqstan» облыстық газетіне жазылу науқаны жалғасуда. Газетке жазылуы «Қазпошта» АҚ пошта байланысының барлық бөлімшелерінде, сондай-ақ, редакцияда ресімдеуге болады

Kaspi.kz арқылы сүйікті басылымыңызға жазылыңыз! «Төлемдер» бөлімі → «Іздеу» → «Жазылым төлемі» → Баспа басылымының атауы

Санаты	«Қазпошта» АҚ каталогы бойынша Қала
Кәсіпорындар мен ұйымдар үшін	6 айға 5848,50 тг
Жеке жазылушылар үшін	6 айға 3100,50 тг
Санаты	«Қазпошта» АҚ каталогы бойынша Аудан / ауыл
Кәсіпорындар мен ұйымдар үшін	6 айға 5919,00 тг
Жеке жазылушылар үшін	6 айға 3111,00 тг

Қарағанды қ., Ермеков к., 33 8 қабат, 88 қаб.
Анықтама телефондары: Руслан – 8-775-482-22-02 Ботагөз – 8-778-846-00-01 Нұрсұлу – 8-705-902-04-05 Тел.: 43-57-89 E-mail: otdel.pochtovyy@bk.ru

«АЙБЫН – 2023»

Жас сарбаздар сап түзеді

«Жерінің шетін жау баспасын деп, найзаға үкі таққан елдің» ұланы «Айбын» халықаралық әскери-патриоттық жиынға жиналды. Бұл – тоғызыншы рет. 2015 жылы Үкіметтің «Айбын» жиынын өткізу туралы шешімі қабылданған бері «Спасек» әскери оқу-жаттығу орталығы жас сарбаздарды қарсы алу дәстүрге айналдырған. Жыл сайын осы уақытта еліміздің әр өңірінен жас сарбаз клубтарының тәрбиеленушілері білім мен білікті сыңға салады. Тек пандемия кезінде ғана онлайнға көшуге мәжбүр болды. Ал, оған дейін және одан кейін оқу орталығында жас сарбаздар сап түзеді. Биыл жиын тұңғыш рет халықаралық мәртебені иеленді. Өйткені, Әзербайжан мен Өзбекстаннан арнайы келіп қатысушылар бар. Кеше ашылу салтанаты өткен әскери-патриоттық жиын бір аптаға жалғасады. Ашылуына Қарағанды облысы әкімі Ермағанбет Бөлекпаев, Сенат депутаттары Сергей Ершов, Болат Керімбек, Әлішер Сатыбалдиев, Қорғаныс вице-министрлері Сұлтан Камалетдинов, Мұхамеджан Таласов қатысты.

Қызғалдақ АСҚАРҚЫЗЫ, «Ortalyq Qazaqstan»

Ат үсінде айбыны асатын жұртымыздың сап түзеген әскерін көргенде рухтың атой салатыны анық екен. «Айбын» әскери-патриоттық жастар жиынында

сымдай тартылған сарбаздарға сүйсінген жиналған қауым мұны сезінгені анық. Ұл-қыздың бойындағы Отанға деген құрметті қайрақша қайрап, жігерін жанитын

мұндай жиындардың берері мол. Салтанатта сөз алған мәртебелі қонақтардың тілге тиек еткені де – осы.

► 4-бет

МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУ

МӘМС берген МҮМКІНДІК

Қарағанды облысының тұрғындарына КТ мен МРТ зерттеулері қолжетімді бола түсті. МӘМС жүйесі арқылы халыққа көрсетілген консультациялық-диагностикалық қызметтердің, оның ішінде, КТ және МРТ сияқты қымбат қызметтердің саны артты.

Жансая ОМАРБЕК, «Ortalyq Qazaqstan»

Оны бір ғана Қарағанды қаласының №1 көпбейінді ауруханасының нәтижелерінен байқауға болады. Былтырғы жылдың бірінші тоқсанында КТ зерттеуден 974 пациент өтсе, екі жыл бұрын осы кезеңде 195 адам өткен болатын. Медициналық ұйымда МРТ зерттеулердің саны екі есеге жуық өсті. 2020 жылы 603 зерттеу болса, 2022 жылы 1145-ке дейін көбейді. Дәрігерлер зерттеулер санының өсуін медициналық қызметтердің қолжетімділігінің артуымен байланыстырды.

– МӘМС енгізілгенге дейін халықтың көпшілігі КТ және МРТ-ны ақылы түрде өткен болатын. Тегін өтуге болатын еді, бірақ, квота саны шектеулі болғандықтан, азаматтардың тек әлеуметтік осал санаттары ғана өтетін. Енді осы және басқа зерттеулер қолжетімді болды, халық оларды МӘМС аясында ала алатынын біледі. Бірақ, бұл жерде кез келген зерттеулер пациенттің қалауы немесе талабы бойынша емес, көрсеткіштер бойынша жүргізілетінін еске салғым келеді. Дәрігер оны бекітілген стандарттар мен диагностикаға, емдеу хаттамаларына сәйкес тағайындайды, – дейді Қарағанды қаласының №1 көпбейінді ауруханасы директорының орынбасары Радмила Габракипова.